

Kronološki pregled života sv. Franje Asiškoga

na osnovu najnovijih znanstvenih istraživanja.

Conspectus chronologicus vitae S. Francisci Assisiensis.

Dr. fra Dominik Mandić — Mostar.

(Nastavak).

1221. — prije 10. marta. — Franjo u Asizu i najbližoj okolini.

1 Cel. 52; 2 Cel. 67, 91, 151, 182; Sp. Perf. c. 38, 58, 61.

— 10. marta. — Petar Cathanii, prvi generalni vikar sv. Franje.

ANN[O] D[OMINI] NI M.CC. — XXI. VI.
ID[US] MA[R]TII. Co[R]—P[US] F[RAT]RIS. P. CATANII Q[UI]—
HI[C] REQ[I]JESCIT MIG[RA]V[I]T — AD D[OMINI]N[U]M A[N]I[M]A[M]
C[UIUS] B[E]N[E]DI—CAT D[OMINI]N[U]S. AMEN.

Grobni natpis na vanjskom zidu crkvice S. Mariae Angelorum (Porcijunkule) u Asizu. Fotografski facsimile kod *G. Schnürer*, Franz v. Assisi,² p. 99. — Cfr. *Jordanus 17*; *Sabatier*, Sp. Perf. p. 70, n. 2.

— 10. marta. — 30. maja. — Franjo prije i van generalnoga Kapitula imenuje Iliju Bombarone svojim generalnim vikarom nakon smrti P. Cathanii.

Cfr. *Lempp Ed.*, Frère Élie de Cortone, Collection III, Paris 1901, osobito p. 46; *Van Ortry*, S. François d' Assise et frère Élie de Cortone, Anal. Bolland., Bruxellis 1903, p. 195—202; *Golubovich*, BTB, I p. 106—17.

— 30. maja. — Prva glavna skupština (Capitulum Pentecostes) nakon povratka sv. Franje sa Istoka. Nazočno »ad tria millia fratrum«. Sjednice vodi generalni vikar fra Ilija. Protektora kard. Hugolina zastupa kard. đakon Rainerius Capocci, Ord. Cisterc. Reg. I. dobiva definitivnu svoju današnju formu. Pravilima nadodano: Reg. I. c. 2, 3, 16, 17, Epilogus,

te vjerojatno: cap. 9, 21, 22, 23. Kod definitivne redakcije Regulae I. Franji pomagao Caesarius de Spira.

Jordanus 16. *Cfr. H. Fischer*, op. c. p. 131 ss.; *Mandić*, op. c. p. 66—73, 87—93, 110—12, 116—120, 128 s.

— c a 10. j u n a. — Zaključena nova misija u Njemačku. Vođom i ministrom imenovan Caesarius de Spira. Dokončana zasijedanja Kapitula.

Jordanus 17—19.

— c a m a j/j u n . — J. de Vitry piše glasovito poglavlje 32. Hist. Occidentalis o franjevcima.

Cfr. Mandić, op. c. p. 59—66.

— J u n — s e p t e m b a r . — Franjo propovijeda »in valle Spoletana«.

Jordanus 19.

— 16. d e c e m b r a. R i m . — Honorije III. uzimlje u zaštitu pokorničku braću (»Fratres de Poenitentia«) u Faenci i bližnjim gradovima i mjestima.

»Significatum est Nobis«, *Sbaralea* I p. 8; *Potthast* I n. 6.736.

— T e k o m g. 1221. — Franjo s kard. Hugolinom stavlja nova pravila pokorničkoga Reda (»Memoriale propositi fratrum et sororum de Poenitentia«).

Za kritiku teksta cfr. *Sabatier*, Opuscules de critique historique I, p. 16 ss.; *P. Mandonnet*, Les règles et le gouvernement de l' Ordo de poenitentia au XIII. siècle, Opuscules, I p. 143 ss.; *P. L. Lemmens*, Regula antiqua Ord. de Poenitentia, AFH, VI p. 242—50; *Boehmer*, Analekten p. XXXI ss. i p. 73—82.; *Zanoni L.*, Gli Umiliati, Milano 1911, p. 121 ss.; *P. A. Van den Wyngaert*, Examen des théories du R. P. Mandonnet sur l' Ordo de Poenitentia, Franciscania t. V, Iseghem 1922, p. 229—48, t. VI, p. 5—16.

1222. — 29. m a r t a. — Honorije III. dopušta franjevcima, da mogu bogoslužne čine činiti i u mjestima udarenima interdiktom.

»Devotionis vestrae«, *Sbaralea* I p. 9. *Potthast* I n. 6.808.

— 22. m a j a. — Capitulum Pontecostes kod Porcijunkule. Prisutni samo ministri iz Italije. Franjo u Asisu. R e g. I. c. 18.

— 1. a u g u s t a. — Franjo propovijeda u Bolonji »in platea ante palatium publicum, ubi tota penes ciuitas conue-

nerat». Nazočan i Thomas, archid. spalatensis, koji je ovjekovječio taj događaj.

Najbolji tekst izdao *Dr. Fr. Rački*, Thomas Archidiaconus: Historia Salonitana Monumenta spect. hist. Slavorum Merid., vol. 26, Zagrabiae 1894, p. 98. Druga izdanja: *Heinemann*, MGSS t. 29, p. 580; *Boehmer*, Analekten p. 106 (cfr. *ib.* p. XLI).

— 1221., 30. maja. — 11. juna 1223. — Franjo sastavlja: Officium Passionis, Laudes i Expositio Orationis Dominicae, te piše: Epistola ad omnes fideles i Admonitiones.

Tekst kod *Boehmer*, Analekten p. 40—57, 66 s., 71—73, 107—122; *Lemmens* Opuscula S. Francisci, Ad Claras Aquas 1904, p. 3—19, 87—98, 119—123, 126—148.

»Off. Passionis«, »Laudes« i »Exp. Orat. Dom.« čine jednu cjelinu i u isto su vrijeme sastavljeni. Cfr. *Sp. Perf.* c. 82, 2 *Cel.* 160; *Celano*, Leg. S. Clarae n. 30. *Boehmer* (op. c. p. 71—73) ima krivo, da »Exp. Orat. Dominicæ« vrsta među opera dubia sv. Franje. Dokaz za autentičnost imamo u »Off. Passionis« *Boehmer*, op. c. p. 66, 107; *Lemmens*, op. c. p. 119, 126), te u *Sp. Perf.* c. 82 i 2 *Cel.* 160.

»Epistola ad omnes fideles« napisana je, kako se vidi iz teksta, kada je Franjo stao tjelesno pobolijevati, a bile već organizovane opće katol. misije, što je bio slučaj samo poslije povratka Svećeva sa Istoka (cfr. *Jordanus* 17). »Admonitiones«, kako se vidi iz n. 4, napisane su poslije prve depozicije ministara (g. 1221.), a ipak dok je bila Reg. I. još na snazi, na koju Admonitiones često aludiraju, citiraju je i komentiraju. »Ep. ad om. fideles« i »Admonitiones« ovisne su i češće aludiraju na Reg. I. osobito na cap. 4, 5, 6, 16, 17, 22. Nikakve nema aluzije niti citata iz Reg. II. (g. 1223.).

»Laudes« i »Exp. Orat. Dom.« imadu dodirnih tačaka sa Reg. I. c. 23 (n. 4) i sa »Epist. ad om. fideles«. Sastavljene dakle poslije ovih.

1223. — prije 11. juna. — Franjo tješi Iliju i dostavlja mu pismeni predlog za promjenu Pravila u pogledu postupka s braćom, koja sagriješe.

Epistola ad quendam ministrum (*Boehmer* op. c. p. 28 s., *Lemmens*, op. c. p. 108—110). — Kako se vidi iz sadržaja, Epistola je pisana neko, ali ne dugo vrijeme prije definitivne Redakcije Reg. II. g. 1223. *Lemmens*, op. c. p. 189. netačno misli, da je Epistola pisana ad quendam ministrum *provinciae*. Izrazi: »in mundo«, »faciemus«, »procurabis« i t. d. odgovaraju samo generalnom namjesniku sv. Franje, a taj je bio g. 1221—26. fra Ilija Bombarone.

— ca jun — Franjo pripovijeda »in platea Perusii magno populo congregato«.

(*Sp. Perf.* c. 105; 2 *Cel.* 37).

— 11. juna. — Generalna skupština kod Porcijunkule. Nazočan i protektor Reda kard. Hugolin. Pravila Reda podvrgnuta temeljnoj reviziji. Neke stvari izbačene ili niješu une-sene prema volji sv. Franje. Zaključeno, da se Pravila podnesu na pismeno odobrenje Sv. Stolici.

Cfr. *Epistola ad quendam ministrum, Testamentum*, 2 Cel. 209, S. Bonav., *Leg. maj.* c. 4 n. 11, *Sp. Perf.* 2, 3, 11, 65; *Leo, Intentio Regulae*, ed. Lemmens, Doc. Ant. Fr. I, 83.

O suradnji kard. Hugolina kod sastava Regulae bullatae ovo su glavna svjedočanstva u izvorima: »... in condendo praedictam Regulam... sibi [S. Francisco] astiterimus, dum adhuc essemus in minori officio constituti«, *Gregorius IX*, »Quo elongati«, od 28. sept. 1230, *Sibaralea I.* p. 68; *Sabatier, Spec. Perf.* p. 315. »Minorum etiam ordinem intra initia sub limine incerto vagantem novae regulae traditione direxit et informavit informem«, *Vita anonyma Gregorii IX.* (ca 1240), ed. Lemmens, AFH, I. p. 70. »totam regulam fratrum minorum mandatum esse Honorii pape, dictatum a Gregorio et ab eodem postea declaratum«; *Johannes Pecham*, O. F. M. *Contra R. Kilwardby* (ante an. 1278.), ed. Tocco, Britisch Soc. Franc. Stud. vol. II, p. 128. »[Minores] habent enim propriam regulam... quam beatus Franciscus cooperantibus viris religiosis et peritis edidit«, *Alricus Trium Fontium* (ante an. 1236.), MGSS XXIII, p. 888. Cfr. *I Cel.* 74 i 100; *B. de Bessa, Liber de Laudibus c. VII*, *Chron. 24 Gen.*, An. Fr. III., 29.

— 24. juna — 29. septembra. — Franjo posli kozirme Uznešenja B. Dj. M. i sv. Mihajla u eremitoriju Monte Colombo, nedaleko Rieti. Tu u samoći i molitvi definitivno redigira Pravila Reda uz pomoć ličnoga sekretara brata Leona.

S. Bonav., *Leg. maj.* c. 4 n. 11, c. 9 n. 2; *idem, Sermo super Reg. Minorum*, Op. Om. VIII p. 438; *Sp. Perf.* 1 i 11; *Verba S. Francisci* n. 4, ed. Lemmens, Doc. Ant. Fr. I p. 101; *Ubert de Casale*, Arbor Vitae, V. c. 5, E II v; *Verba fr. Conradi*, *Miscel. Franc.* VII p. 132, *Sabatier, Opuscula I* p. 370 ss; *Ang. Clarenus, Exp. Regulae*, ed. Olinger, p. 9, 127; *Chron. 24 Gen.*, An. Fr. III, p. 29; *Pisanus, Conformatitates*, An. Fr. IV p. 371.

— a polovica novembra. — Franjo u Rimu. Na papinskom Dvoru Pravila Reda ispitana i u pojedinostima stilizirana. Honorije III. dopuštao, da franjevci uzmu Officium Cappellae Papalis (Reg. II. c. 3) i da se rok glavnih skupština može produljiti i preko 3 godine (Reg. II. c. 8), protiv zaključka Koncila Later. IV. can. 12.

Gregorius IX, »Quo elongati« od 28. sept. 1230, II. cc.; *B. de Bessa, Liber de Laudibus c. VII*; *Alricus Trium Fontium*, MG SS XXIII, p. 888.

— 29. novembra, Rim. — Honorije III. svečanost
bulcem »Solemn annueret« potvrđuje franjev. Pravila.

Sbarelea, Bul. Fr. I p. 15, *Pothast* I 7. 108.

— 25. decembra. — Franjo u eremitoriju Greccio kod Rieti. Svečana slikovita proslava rođenja Gospodnjega.

I Cel. 84—87; *Celano*, *Tractatus de miraculis* n. 19; *S. Bonav.*, Leg. maj. c. 10 n. 7; *Vita S. Fr. versificata* n. 136.

1224. — 14. aprila. — Franjo slavi Uskrs u Greccio.

2 Cel. 61; cfr. *2 Cel.* 35; *S. Bonav.*, L. maj. c. 7 n. 9.

— 2. juna. — Generalni Kapitul kod Porcijunkule. Franjo lično nazočan. Zaključena misija u Englesku. Fr. Agnellus de Pisa, pariški kustos, imenovan prvim engleskim ministrom.

Eccleston, col. 1.

— ca juna. — Franjo u Foligno s bratom Ilijom propovijeda riječ Božju.

1 Cel. 109, *Vita S. Fr. versificata* n. 137 s., *Sp. Perf.* c. 121.

— prije 15. augusta. — Franjo stigao na Monte Alverno u pratnji brata Masseo, Leona i Angelo Tancredi, da tu 40 dana posti na čast sv. Mihajla arhanđela.

S. Bonav., Leg. maj. c. 13 n. 1,

— 10. septembra. — Prvih 9 franjevaca iskrcali se u Engleskoj u Doveru. *Eccleston* con. 1.

— ca 14. septembra. — Franjo primio rane Kristove na brdu Alverniji.

1 Cel. 94 s., *Vita S. Fr. versificata* n. 140; *S. Bonav.*, L. maj. c. 13 n. 3; *Sp. Perf.* c. 99, 3 *Socii* 69.

— druga polovica septembra. — Franjo, da se zahvali Bogu za dar sv. rana, pjeva »Laudes Altissimi«. Malo kasnije piše: »Benedictio fr. Leonis«

Autograf u Convento Sacro u Asisu. Fotografski facsimile: *Mgrs. Faloci-Pulignani*, *Gli autografi di S. Francesco*, *Miscel. Fr.* VI (1895.), p. 33 ss; *G. Schnürer*, *Franz v. Assisi*², p. 112 s.

2 Cel. 49; *S. Bonav.*, L. maj. c. 11 n. 9. Cfr. *S. Mencherini*, *Codice diplomatico della Verna*, Firenze 1924, p. 1 s.

— 30. septembra. — Franjo ostavlja Alverniju, i preko Borgo San Sepolcro vraća se u Asiz.

S. Bonav., Leg. maj. c. 13 n. 5. Cfr. *2 Cel.* 98, *S. Bonav.*, L. m. c. 10 n. 2.

— oktobar — novembar. — Franjo u slavnatoj kolibi kod San Damiano u Asizu. Oslijepio i od miševa uzne-mirivan pjeva Pjesmu bratu Suncu, vers 1—22, 32 sl. Malo zatim pjeva nova 4 verša, da izmiri asiškoga biskupa Guida i gradskoga načelnika, koji se bili strašno zavadili.

Sp. Perf. c. 100 s. 2 Cel. 213.

Zdravlje sv. Franje, osobito bolest očiju, znatno se pogoršalo za boravka na Alvermiji, tako, da je povrativši se u Asiz posve bio izgubio vid gotovo za puna 2 mjeseca. Cfr *Sp. Perf. c. 99 s., 1 Cel. 97 s.*

1225. — Prvi h 6 mjeseci. — Franjo premda bolestan i iznemogao neumorno obilazi naokolo jašeći na magaretu i propovijeda Evandelje, gdjegod isti dan u 4—5 mjesta i građova. Usto na zapovijed Ilijinu podvrgava se mnogim liječnicima radi liječenja očiju.

1 Cel. 97—99; Vita S. Fr. versificata n. 141 s.

— August. — Na zapovijed Hugolinovu Franjo dove-den u Rieti, da ga tu liječi neki glasoviti liječnik očiju. Franjo se najprije zadržava u San Fabiano nedaleko grada, a zatim u eremitoriju Monte Colombo. Tu se podvrgao teškoj ali neuspjeloj operaciji prženja vatrom.

1 Cel. 99, 101; Sp. Perf. c. 104, 115; 2 Cel. 44, 126; Celano, Tract. de Miraculis n. 14; Vita S. Fr. versificata n. 143; S. Bonav., Leg. maj. c. 7 n 11; c. 11 n. 5.

— Konce m godine. — Franjo liječeći oči leži bolestan u dvoru biskupa u Rieti.

2 Cel. 41—43, 92.

— 1. decembra, Rieti. — Honorije III. u pismu na sve crkvene poglavare u Italiji naređuje, da se Pokornička braća (Fratres de Poenitentia) i za vrijeme interdikta pri-puštaju bogoštovnim činima i po crkvenim propisima pokopavaju.

»Cum illorum«, *Sbaralea* I p. 19, *Potthast* I n. 7. 503.

— 3. decembra, Rieti. — H. III. dopušta franjevcima, da se mogu služiti pomičnim žrtvenicima u svojim bogomoljama (oratoria).

»Quia populares«, *Sbaralea* I p. 20, *Potthast* I n. 7. 325.

Gornje bule od 1. i 3. decembra Sbaralea meće pod g. 1224. To je neispravno. Rimska Kurija bila je od 23. okt. 1223. do 19. apr. 1225. bez prekida u Rimu (cfr. *Potthast* I 7.087—7.400); u Rieti nalazila se od 23. juna 1225. do 31. jan. 1226. (*ib.* n. 7.434—7.526.).

— 1223./26. — Franjo piše: »De religiosa habitatione in eremo« i »Epistola ad fr. Leonem«.

U prvom spisu spominju se ministri i kustodi. Dakle sastavljen sigurno poslije g. 1219., a vjerojatno između g. 1223. i 1226. jer sadržajem imá diodirnih tačaka sa *Reg. II. c. 10* (visitatio fratrum). *Cir 2 Cel. 178.*

»Ep. ad. fr. L.« sastavljena je poslije prvoga spisa. Izrazi: »filii mi«, »sicut mater«, ne označuju ovdje posebnu ljubav sv. Franje prema br. Leonu, nego izriču odnošaj, kojega je sv. Franjo u to doba imao prema br. Leonu na osnovu propisa »Dei rel. habit. in eremo«.

1226. — f e b r u a r / m a r t. — Franjo prevezan u Siennu na liječenje k drugom glasovitom liječniku očiju, imenom Urbanu.

1 Cel. 105; 2 Cel. 93, 103, 137, 159, 170; Vita S. Fr. versificata n. 144; *Celano*, Tract. de Miraculis n. 26; *Sp. Perf. c. 10, 53. S. Bonav.*, Leg. maj. c. 7 n. 6, c. 11 n. 2, 7.

— 17. marta, Rim. — Honorije III. dopušta franjevcima u misijama u Maroku da mogu gojiti bradu, nošiti svjetovno odijelo i služiti se novcem »propter cibum et vestes«, dok ih »arctat necessitas et invitat utilitas«. Prva dispenza od Pravila.

»Ex parte vestra«, *Sbaralea I p. 26, Potthast I n. 7.550.*

— A p r i l. — Franjina se opća slabost naglo povećala. Baca veliku krv iz stomaka. Benediktu de Prato diktira u pero *Testamentum breve*. Generalni vikar Ilija prevaža ga u Celle kod Kortone, a odatle, jer se bolest pogoršala, preko Gubbio—Nocera u Asiz. Od Bagnara prate povorku asiški konjanici, da zaštite sv. tijelo od kakova prepada. U Asizu Svetac smješten u biskupskoj palači i noću na zapovijed gradskoga vijeća čuvan od jake straže.

1 Cel. 105, 2 Cel. 77, 88, Sp. Perf. 2, 22, 87, 121—4. Vita S. Fr. versificata n. 144—6; *S. Bonav.*, L. maj. c. 7 n. 10.

— c a m a j. — Franjo bolestan piše poslanicu a d C a p i t u l u m g e n e r a l e.

Kako se vidi iz n. 3 (*Boehmer*, Anal. p. 60), poslanica sastavljena poslije bule »Quia populares« od 3 .dec. 1225. »In fine dierum suorum« veli *Ubertinus de Casale*, Arbor vitae I. V. c. VII. G. 1224. nije mogla biti napisana, kako neki hoće (cfr *Boehmer*, op. c. p. XL i 130), jer je Franjo te godine prisustvovao lično general. Kapitulu (cfr *Eccleston* col. 1.). Stanje Reda, opisano u ovoj poslanici slično je onome u Testamentu. Čini se ipak da Kapitul g. 1226., koji se imao držati na 7. juna (cfr *Reg. II c. 8*), nije održan radi pogoršanoga zdravstvenoga stanja sv. Franje.

— g. 1225./26. — Franjo piše pisma: *Ad omnes clericos i Ad universos custodes.*

Oba pisma pisana pod konac života sv. Franje, kada se ustanova kustoda potpuno izgradila. Misli slične onima u Testamentu. Cfr *Sabatier*, Bartholi de As. *Tractatus de Indulgentia S. M. de Portiuncula*, Paris 1900, p. 135; *P. L. Olinger*, AFH, VI p. 1—12.

— *ca septembar!* — Liječnik Bonus Johannes de Aretio izjavljuje Franji, da je njegovo stanje beznadno i da će brzo morati umrijeti. Franjo nato pjeva sestri smrti vers 27—31 Pjesme brata Sunca.

Sp. Perf. c. 122 s. Cfr 2 *Cel.* n. 217.

— *Septembar.* — Franjo piše svojoj braći oporuku (Testamentum) i sestrama sv. Klare zadnju svoju volju (*Ultima voluntas*).

O *Testamento*: »Circa ultimum vitae sua«, *Gregorius IX.* Quo elongati od 28. sept. 1230, *Sbaralea I* p. 68. »In morte mandavit fratribus«, *S. Bonav.*, Epist. de 3 quaest., Op. Om, VIII p. 335. Cfr 1 *Cel.* 17; 2 *Cel.* 163, *S. Bonav.*, Leg. maj. c. 3 n. 2.

»Ultima voluntas«: »paulo ante obitum suum... scripsit nobis ultimam voluntatem suam...«, *S. Clarae*, c. VI, Seraph. Legisl. texius originales, p. 63.

— *Koncem septembra.* — Na vlastitu želju Franjo prenesen u Porcijunkulu. Na putu blagoslovile rođeni grad Asiz. U Porcijunkuli ga posjeća domina Jacoba de Septem Soliis».

Sp. Perf. c. 112 i 124; *Celano*, Tract. de Mirac. n. 37 ss; *S. Bonav.*, Leg. maj. c. 14 n. 3.

— *Koncem sept.* — *prvi dan okt.* — Franjo blagoslovile br. Iliju, nazočnu braću i sve one, koji će stupiti u Red do konca svijeta. Priređuje braći »zadnju večeru« na uspomenu Kristovu.

Pismo brata Ilike od 4. okt. 1224. (Boehmer, Anal. p. 91); 1 *Cel.* 108; *Vita S. Fr. versificata* n. 148; *S. Bonav.*, L. maj. c. 14 n. 5; c. 88.

— 3. oktobra. U subotu poslije zalaza sunca oko 7 sati na večer blažena smrt sv. Franje.

Po starom talijanskom računanju dan je svršavao u 6 sati navečer, zato neki izvori vele, da je sv. Franjo umro u nedjelju 4. oktobra.

Pismo br. Ilike od 4. okt. 1226. (Boehmer, Anal., p. 91), 1 *Cel.* 109 s., *S. Bonav.*, Leg. maj. c. 15 n. 6, *Sp. Perf.* c. 124.

— 4. oktobra. — U svečanoj povorci Franjino tijelo preneseno u San Damiano, odatle u kapelicu San Giorgio kraj zidina asiških, gdje je privremeno sahranjeno.

I Cel. 116—18; *Vita S. Fr. versificata* n. 154; *S. Bonav.*, *Leg. maj. c. 15* n. 5; *Sp. Perf. c. 108*; *Jordanus* 50.

1228. — 16. jula. — Papa Grgur IX. (prije kard. Hugo-lin) proglašuje Franju svecem na njegovu grobu u Asizu.

Gregorius IX, »Mira circa nos« od 19. jula 1228, *Sbaralea I* p. 42, *Potthast I* n. 8. 242; *I Cel.* 119—26; *Jul. de Spira* n. 74; *Vita S. Fr. versificata* n. 156—8; *S. Bonav.*, *L. maj. c. 15* n. 7; *3 Socii* 71.

— 17. jula. — Grgur IX. polaže na obronku Collis Inferni, kojega nazivlje Collis Paradisi, temeljni kamen veličanstvene bazilike u čast sv. Franje.

Bula »*Speravimus*«, *Sbaralea I* p. 66; *Potthast I* 8.572.

1230. — 25. maja. — Prenos tijela sv. Franje iz San Giorgio u novu baziliku San Francesco. Da ne bi tko ukrao ili silom odnio sv. ostanke, Ilija tajanstveno sakriva kosti Svećeve u podzemnoj crkvi San Francesco, gdje su ležale nepoznate do g. 1818.

Gregorius IX, »*Speravimus*«, *Sbaralea I* p. 66; *Jul. de Spira* n. 75 s.; *S. Bonav.*, *L. maj. c. 15* n. 8; *Celano*, *Tract. de mirac.* n. 109.¹

1 Primjedba. Ovaj je pregled izraden na osnovu znanstvenih rezultata, do kojih sam došao u radnji: **Kronološka istraživanja o životu sv. Franje Asiškoga i o prvim počecima franjev.** Reda, dovršenoj nedavno u rukopisu.

